

מסמך 179

מסמך 179

הסעודה האחרונה

במהלך אחר הצהריים של יום חמישי הזה, בשעה שפיליפוס הזכיר למאסטר את חג הפסח המתקרב ושאל אותו באשר לתכניותיו לחגיגת החג, הוא התכוון לסדר אשר אמור היה להיערך בערב שלמחרת, הערב של יום שישי. נהוג היה להתחיל בהכנות לחג לא יאחר מצהרי היום הקודם. ומכיוון שעבור היהודים היום הבא התחיל עם שקיעת החמה, פירושו של דבר שאת ארוחת החג אשר חל בשבת, הם יאכלו ביום שישי בערב, זמן-מה לפני חצות הלילה.

לפיכך, השליחים התבלבלו לגמרי ולא הצליחו כלל להבין את הכרזת המאסטר, אשר קבע כי הם יחגגו את הפסח יום קודם לכן. הם – או לפחות כמה מהם – חשבו שהוא ידע כי הוא עתיד להיעצר עוד לפני סדר הפסח ביום שישי, ולפיכך קרא להם לסעודה מיוחדת בערב של יום חמישי. אחרים סברו כי זה היה אך מאורע מיוחד אשר קדם לחגיגת סדר הפסח הרגילה.

השליחים ידעו שישוע חגג סדרי פסח אחרים ללא שה; הם ידעו שהוא עצמו לא השתתף באופן אישי במנהג הקרבת קורבן כלשהו של הדת היהודית. פעמים רבות הוא אכל מן השה אשר הועלה כקורבן בשעה שהתארח אצל אחרים, ואולם, מעולם לא הוגש קורבן בארוחה שאותה הוא עצמו אירח. אילו נעדר השה מארוחת הפסח עצמה, לא היו השליחים מופתעים, ומכיוון שסעודה זו נערכה יום קודם לכן, הם לא התייחסו כלל להיעדרו.

לאחר שהשליחים התברכו בקבלת הפנים של אביו ואמו של יוחנן מרקוס, הם עלו מיד אל האולם העליון, ואילו ישוע השתהה מאחור ושוחח עם משפחתו של מרקוס.

מראש הוסכם כי המאסטר יחגוג את המאורע הזה לבדו בחברת שנים-עשר שליחיו; ולפיכך לא סופקו משרתים לחכות להם ולמלא את צרכיהם.

1. התשוקה להעדפה

יוחנן מרקוס הוביל את השליחים למעלה, שם הם ראו אולם גדול ומרווח אשר היה ערוך לעילא לסעודה. הם הבחינו כי הלחם, היין, המים והעשבים היו כולם מוכנים בקצה אחד של השולחן. למעט בחלק הזה שבו הונחו הלחם והמים, ניצבו סביב השולחן הארוך הזה שלוש-עשרה כסאות הסבה, בדיוק מהסוג שהיה מסופק לשם חגיגת הפסח בבתים של יהודים אמידים.

עת נכנסו השנים-עשר אל האולם העליון הזה, הם הבחינו, ממש בסמוך לדלת, בקנקני המים, בכלי רחצה ובמגבות לרחיצת רגליהם המאובקות; ומכיוון שלא היו בנמצא משרתים לצורך הזה, מיד כשיוחנן מרקוס יצא, החלו השליחים להתבונן זה בזה, וכל אחד מהם החל לחשוב לעצמו: מי יירחץ את רגלינו? וכל אחד חשב לעצמו, בדומה לך, כי לא הוא יהיה זה אשר ישרת את השאר.

ובשעה שהם עמדו שם, חוככים בדעתם, הם הבחינו בסידורי הישיבה מסביב לשולחן, וראו את כורסת המארח המוגבהת יותר, ומימינה כורסה אחת ואחד-עשר כורסאות מסביב לשולחן, עד לקצה השני שבו ניצב כס כבוד נוסף לימין המארח.

הם ציפו לכך שהמאסטר יגיע בכל רגע, והתלבטו האם לבחור לעצמם את מקומות הישיבה, או להמתין לו שייראה להם היכן לשבת. ובעודם מהססים, ניגש יהודה אל כיסא הכבוד, זה אשר

לשמאלו של כיסא המארח, וסימן כי הוא מתעתד להסב שם כאורח המועדף. המעשה הזה של יהודה גרם מיד לוויכוח רם בקרב יתר השליחים. מיד כשיהודה תפס את כיסא הכבוד, סימן לעצמו יוחנן זבדיה את הכיסא הבא בתור, זה אשר נמצא לימין המארח. שמעון פטרוס זעם כל-כך על שיהודה ויוחנן בחרו לעצמם מקומות וצעד בבטחה הרחק מן השולחן, ואל מול עיני יתר השליחים הכעוסים תפס את מקומו בכיסא הנמוך ביותר, האחרון בסדר הישיבה, וזה אשר נמצא בדיוק מול הכיסא שבחר יוחנן זבדיה. מכיוון שהשאר תפסו את הכיסאות המכובדים, פטרוס חשב לבחור את המושב פחות מכובד מכולם, והוא עשה זאת לא רק לאות הפגנה כנגד גאוותם הבלתי-מכובדת של אחיו, אלא מתוך תקווה שישוע ייכנס, יראה אותו במקום הכי פחות מכובד ויקרא לו להתיישב במקום מכובד יותר, תוך שהוא מסיט ממקומו את מי שהתיימר לכבד את עצמו.

לאחר שנתפסו המקומות המכובדים ביותר והמקומות הכי פחות מכובדים, בחרו שאר השליחים את מקומותיהם, מהם ליד יהודה ומהם ליד פטרוס, עד אשר כולם התמקמו. וזהו סדר ישיבתם סביב השולחן בצורת האות U: מימין למאסטר, יוחנן; משמאל, יהודה, שמעון הקנאי, מתי, יעקב זבדיה, אנדראס, התאומים לבית חלפי, פיליפוס, נתנאל, תמאס ושמעון פטרוס.

הם נקבצו יחדיו כדי לחגוג, או לפחות לשמור על רוחו של מוסד אשר קדם אפילו לתקופת משה, וציין את הזמנים שבהם היו אבותיהם עבדים במצרים. סעודת הערב הזו מהווה את המפגש האחרון שלהם עם ישוע, ואפילו בנסיבות החמורות האלה, שוב נכנעו השליחים, תחת הנהגת יהודה, לנטיותיהם הנושנות לרדיפת כבוד, העדפה והאדרה-עצמית.

הם עדיין צעקו בכעס זה על זה בשעה שהמאסטר הופיע בדלת, ושם השתהה קלות ומבע של אכזבה עולה לאיטו על פניו. ללא מילים, הוא ניגש אל מקומו בלא ששינה את סדר מקומות הישיבה שלהם.

עתה הם היו מוכנים להתחיל בסעודה, אלא שרגליהם היו עדיין בלתי-שטופות ומצב רוחם היה רחוק מלהיות רגוע. עם הגעת המאסטר, הם עדיין עסקו בהחלפת הערות פוגעניות זה כלפי זה, שלא לדבר על המחשבות אשר חלפו במוחותיהם של כמה מאלה אשר שלטו די ברגשותיהם ונמנעו מלהביע את רגשותיהם בפומבי.

2. תחילת הסעודה

לאחר שהמאסטר התיישב במקומו, שרר שקט למשך רגעים אחדים. ישוע התבונן בכולם, פוגג את המתח בחיכוך, ואמר: "רציתי עד מאוד לחגוג את הסדר הזה אתכם. רציתי לאכול אתכם עוד פעם אחת בטרם יבוא הסבל, ומשהבנתי כי הגיעה שעת, ארגנתי את הסעודה הזו ליום הזה בערב. בכל הנוגע למחר, כולנו מצויים בידיו של האב, אשר את רצונו באתי אנוכי לבצע. לא אוכל אתכם שוב עד לזמן שבו תסבו איתי בממלכה אשר ייתן לי אבי, זאת לאחר שאסיים את המשימה שבעטייה שלח אותי אל העולם הזה."

לאחר שעורבבו היין והמים, הם הביאו את הכוס אל ישוע. ישוע קיבלה מיידיו של תדי, החזיק אותה בידיו וברך עליה. ולאחר סיום הברכה, אמר: "קחו את הכוס הזו וחלקו אותה ביניכם, ובשעה שתשתו ממנה, דעו כי לא אשתה יותר מפירות הגפן עמכם, שכן זוהי לנו הסעודה האחרונה. וכאשר נשוב ונשב יחדיו, יהא זה במלכות אשר תבוא."

ישוע החל לדבר כך אל שליחיו מכיוון שידע כי הגיעה שעתו. הוא הבין כי הגיעה שעתו לשוב אל האב, וכי מלאכתו על-פני האדמה כמעט ונשלמה. המאסטר ידע שהוא גילה את אהבת האב ואת רחמיו לאנושות, וכי הוא סיים את אשר למענו הוא בא אל העולם, ויקבל את כלל השליטה והסמכות אשר בשמיים ובארץ. בדומה לכך, הוא ידע כי יהודה איש-קריות גמר אומר בלבו לבגוד

בו באותו הלילה ולמסור אותו לידי אויביו. הוא הבין לחלוטין כי הבגידה הייתה מעשה ידיו של יהודה, אך גם מצאה חן בעיניהם של לוציפר, שטן וקליגאסטיה נסיך החושך. ואולם, הוא לא פחד מאיש מאלה אשר ביקשו למוטט אותו רוחנית, יותר מאשר פחד מאלה אשר ביקשו לחסל אותו פיזית. המאסטר חרד אך ורק מפני דבר אחד, שלומם וגאולתם של חסידיו הנבחרים. לפיכך, מתוך ידיעה שלמה כי האב הפקיד בידי את כל הדברים כולם, המאסטר התכונן כעת להציג את משל אהבת האח.

3. רחיצת רגלי השליחים

לאחר שתיית הכוס הראשונה של הסדר, היה נהוג אצל היהודים כי המארח קם מן השולחן ונוטל את ידיו. בהמשך, לאחר שתיית הכוס השנייה, נהגו כלל האורחים לקום וליטול אף הם את ידיהם. מכיוון שהשליחים ידעו כי המאסטר מעולם לא דבק בכללי הטקס של נטילת הידיים, הם היו סקרנים מאוד לדעת מה התכוון לעשות כאשר קם בדממה מן השולחן, לאחר שהם שתו את הכוס הראשונה, וצעד אל עבר הדלת, שם ניצבו כְּדִי המים, הקערות והמגבות. וסקרנותם הפכה לתדהמה כאשר הם חזו בו מסיר את חולצתו, מצייד את עצמו במגבת ומתחיל לשפוך מים אל תוך אחת מן הקערות אשר נועדו לרחיצת הרגליים. שערו בנפשכם עד כמה נדהמו שנים-עשר הגברים הללו, אשר אך לפני רגע קט סירבו לרחוץ את רגליו של זה, ורבו בקטנוניות על מקומות הישיבה מסיבב לשולחן, כאשר הם ראו אותו עושה את דרכו בסמוך לחלק השולחן הפנוי אל עבר הכיסא הפחות מכובד מכולם, שם הסב שמעון פטרוס, ואז – כורע ברך כמשרת ומתכונן לרחוץ את רגליו של שמעון. עת כרע המאסטר ברך, כמו כל השנים-עשר על רגליהם כאיש אחד; אפילו יהודה הבוגד שכח לרגע את רעתו וקם יחד עם אחיו השליחים מתוך הפתעה, כבוד ותדהמה.

שם עמד שמעון פטרוס, משפיל את מבטו אל פניו הפונות-מעלה של המאסטר שלו. ישוע לא אמר דבר; לא היה צורך בכך שיידבר, שהרי היה ברור כי הוא מתכוון לרחוץ את רגליו של שמעון פטרוס. חרף חולשות הבשר של פטרוס, הוא אהב את המאסטר. הדייג הגלילי הזה היה האדם הראשון אשר האמין באלוהיותו של ישוע בלב שלם, ואף התוודה בפומבי ובפה מלא באמונתו זו. ומאז, פטרוס מעולם לא הטיל ספק בטיבו האלוהי של המאסטר. מכיוון שפטרוס העריץ וכיבד את ישוע בלבד, אין להתפלא על כך שנשמתו התרעמה נוכח המחשבה שישוע כורע ברך לפניו כמעשה משרת פשוט ומתכוון לרחוץ את רגליו. משפטרוס התעשת דיו על-מנת לפנות בדברים אל המאסטר, הוא הביע את הרגשות ההומים בלבבותיהם של אחיו השליחים.

לאחר רגעים אחדים של מבוכה גדולה, אמר פטרוס, "מאסטר, אתה באמת מתכוון לרחוץ את רגליי?" ואז נשא ישוע את מבטו אל פניו של פטרוס, ואמר: "ייתכן שלא תבין את המשמעות של מה שאני עתיד לעשות, אבל לאחר מכן תבין את משמעותם של אלה." אז נשם שמעון פטרוס נשימה עמוקה ואמר, "מאסטר, אל לך לרחוץ את רגליי לעולם!" וכל אחד מן השליחים נד בראשו לאות הסכמה על סירובם לתת לישוע להשפיל עצמו לפניהם.

בהתחלה נגעה הנימה הדרמטית של המאורע הבלתי-שגרתי הזה אפילו בלבו של יהודה איש-קריות; ואולם, כאשר שפט האינטלקט הגאה שלו את אשר ראו עיניו, הוא הסיק כי הפגנת הענווה הזו אינה אלא דוגמה נוספת המוכיחה ללא כל ספק כי ישוע אף-פעם לא יוכל להיות גואל ישראל, וכי הוא לא טעה בהחלטתו לנטוש את התנועה של המאסטר.

בעודם עומדים שם בתדהמה ובנשימה עצורה, אמר ישוע: "פטרוס, הנני מכריז כי אם לא ארחץ את רגליך, אתה לא תוכל להשתתף במה שאני עתיד לעשות." כאשר שמע פטרוס את ההצהרה הזו, ונוכח לראות כי ישוע ממשיך לכרוע ברך לרגליו, הוא עשה את אחת מאותן החלטות של ציות עיוור לדרישתו של זה אשר כיבד ואהב. כאשר שמעון פטרוס החל להבין כי למעשה נלוותה

מסמך 179

לשירות הזה משמעות מסוימת אשר קבעה את הקשר שלו לעבודתו העתידית של המאסטר, הוא לא רק השלים עם המחשבה שישוע עתיד לרחוץ את רגליו, אלא הוסיף, באותו אופן נמהר אשר אפיין אותו: "אם כך, מאסטר, רחץ לא רק את רגליי, אלא גם את ידיי ואת ראשי".

אמר המאסטר, בעודו מתכונן לרחוץ רגליו של שמעון: "מי שכבר נקי נדרש אך לרחוץ את רגליו. אתם, היושבים כאן עמי הלילה, הנכם נקיים – אך לא כולם. אבל את אבק רגליכם היה עליכם לשטוף לפני שישבתם לאכול עמי. ומלבד זאת, הנני משרת אתכם כך בכדי להדגים לכם את המשמעות של מצווה חדשה אשר אצווה אתכם מיד".

וכך עבר המאסטר בדממה סביב השולחן, רחץ את רגלי שנים-עשר שליחיו ולא פסח אפילו על יהודה. לאחר שסיים לרחוץ את רגלי השנים-עשר, לבש ישוע את גלימתו, חזר אל מקומו כמארח, התבונן בשליחיו הנבוכים ואמר:

"האם אתם באמת מבינים את אשר עשיתי לכם? אתם קוראים לי מאסטר, וראוי לכם לקרוא לי כך, כי כזה אני. ואם המאסטר רחץ את רגליכם, מדוע זה לא הסכמתם אתם לרחוץ איש את רגלי רעהו? מה ראוי לכם ללמוד מן המשל שבו המאסטר עושה ברצון את מה שאחיו לא מוכנים לעשות אלה עבור אלה? אמן-אמן אני אומר לכם: אין המשרת גדול מאדוני; אף אין הנשלח גדול משולחו. ראיתם את האופן שבו שירתי בחיי אתכם, וברוכים תהיו האמיצים אשר ישרתו בחן שכזה. אך מדוע לוקח לכם זמן כה רב ללמוד כי הסוד לגדולה במלכות הרוח אינו דומה לשיטות הכוח של העולם החומר?"

"כאשר נכנסתי אל החדר הזה הלילה, לא רק שסירבתם לרחוץ זה את רגליו של זה, אלא גם התווכחתם מי יישב במקום של כבוד לשולחני. ילדי העולם והפרושים מבקשים להם כבוד שכזה, אך לא שגרירי מלכות השמים. האם אינכם יודעים כי לא יוכל להיות מקום מועדף בשולחני? האם אינכם מבינים כי הנני אוהב כל אחד מכם כשם שהנני אוהב את האחרים? האם אינכם יודעים כי למקום הקרוב אלי, אשר נחשב בעיני אנשים למכובד, אין כל נגיעה למעמדכם במלכות השמים? יודעים אתם כי מלכי הגוים רודים בהם, ושלטיהם עשי חסד וקרֶא לָהֶם. אך לא כך היא במלכות השמים. כי הגדול בָּכֶם יִהְיֶה כַּעֲרִי, וְהַמְּנִיחַ כַּמְּשֵׁרֶת. כי מִי הַגָּדוֹל, הַמְּסַב או הַמְּשֵׁרֶת? הֲלֹא הַמְּסַב. וְאֲנִי הֲנִי בְּתוֹכְכֶם כְּמוֹ הַמְּשֵׁרֶת. אם תסכימו לשרת לצדי ולעשות את רצון האב, תשבו עמי בכוח במלכות אשר תבוא, ותמשיכו לעשות את רצון האב בתהילת עד."

ולאחר שסיים ישוע לשאת את דבריו, הביאו התאומים לבית חלפי את הלחם ואת היין, ואת המרור ואת חרוסת הפירות היבשים למנה הבאה של הסעודה האחרונה.

4. מילים אחרונות לבוגד

השליחים אכלו בדממה במשך מספר דקות. עליזותו של המאסטר השפיעה עליהם לבסוף, ובמהרה הם שבו לשוחח והארוחה התקדמה כאילו לא אירע דבר יוצא-דופן כלשהו אשר הפריע לשמחה ולהרמוניה ששררה בין החברים שנכחו במאורע יוצא-דופן זה. בחלוף זמן-מה, בסביבות אמצע המנה השנייה, התבונן בהם ישוע ואמר: "אמרתי לכם עד כמה רציתי לסעוד אתכם הערב. בידעתי על כוחות הרשע אשר זממו להביא למותו של בן האדם, החלטתי לסעוד אתכם בחשאי ויום לפני הסדר, שכן מחר בלילה בשעה הזו כבר לא אהיה עמכם. אמרתי לכם שוב ושוב כי הנני חייב לשוב אל האב. כעת הגיעה שעת, אך לא היה זה הכרחי שאחד מכם יבגוד בי וימסור אותי לידי אויבי".

שמעו זאת השנים-עשר, ומשום שכבר איבדו הרבה מן האסרטיביות ומן הביטחון העצמי לאחר רחיצת הרגליים והדרשה אשר נשא המאסטר לאחריה, הם החלו להתבונן זה בזה במצוקה

ולשאל בהיסוס, "האם זה אני?" אמר ישוע לאחר שכולם שאלו: "אף כי מן ההכרח כי אשוב אל האב, זה לא היה הכרחי שאחד מכם יהפוך לבוגד בכדי למלא את רצון האב. זהו פרי הרוע אשר חבוי בלב אותו אחד, אשר לא הצליח לאהוב את האמת בכל מאודו ובכל נשמתו. כמה מרמה יש בגאווה השכלית אשר קודמת לנפילה הרוחנית! ידידי משכבר הימים, אשר אפילו ברגע הזה אוכל מלחמי, מוכן לבגוד בי, ואפילו בעת שהוא אוכל מצלחתי."

לאחר דבריו אלו של ישוע, שוב החלו כולם לשאול, "האם זה אני?" וכאשר יהודה, אשר ישב לשמאל המאסטר, שאל שוב, "האם זה אני?" ישוע טבל את הלחם במרור, הושיט אותו ליהודה ואמר, "כך אמרת." אך האחרים לא שמעו את ישוע מדבר אל יהודה. יוחנן, אשר הסב לימינו של ישוע, נשען לעברו ושאל את המאסטר: "מי זה? עלינו לדעת מי זה אשר מעל באמון." ענה לו ישוע: "כבר אמרתי לכם, זה אשר נתתי לו את הלחם הטבול." ואולם, היה זה אך טבעי שהמאסטר יעביר לחם טבול ליושב משמאלו, ולכן איש מהם לא שם לב לכך, למרות שהמאסטר ציין זאת בפשטות. יהודה, לעומת זאת, היה מודע וכאב את מילותיו של המאסטר אשר נלוו למעשה, והוא החל לחשוש שמא אחיו גם הם היו מודעים לכך שהוא היה הבוגד.

פטרוס נרגש עד מאוד מן הנאמר, נשען קדימה על השולחן ופנה אל יוחנן ואמר, "שאל אותו מי זה, או אם אמר לך, תגיד לי מי הבוגד."

ישוע הביא את ההתלחשויות שלהם אל קיצן באומרו: "אני מצר על כך שהרוע הזה קם והתרחש, וקיוויתי אפילו עד עכשיו, כי כוח האמת יגבר על הרמייה של הרוע, אבל הניצחונות הללו אינם קמים בלעדי האמונה של אהבת האמת הכנה. לא רציתי לספר לכם על הדברים האלה עכשיו, בסעודתנו האחרונה, אך אני מבקש להזהיר אתכם מפני מה שמתרגש עלינו. סיפרתי לכם על כך משום שאני מבקש כי לאחר שאלך תיזכרו כי ידעתי על מזימות הרוע האלה, וכי הזהרתי אתכם מפני הבגידה אשר בגדו בי. ואת כל אלה אני עושה רק כדי לחזק אתכם אל מול הפיתויים והמבחנים אשר כבר עומדים לפתחנו."

לאחר שישוע סיים לומר את דבריו, הוא נשען אל עבר יהודה ואמר: "עשה את מה שהחלטת לעשות, עשה מהר." וכאשר שמע זאת יהודה, הוא קם מן השולחן, עזב במהרה את החדר ויצא אל הלילה להשלים את אשר גמר אומר לעשות. השליחים האחרים ראו את יהודה ממהר לצאת לאחר שישוע דיבר אליו, וחשבו שהוא יצא להביא משהו לסעודה, או למלא אחר רצון המאסטר, זאת לפי שהם הניחו כי הארנק עדיין מצוי ברשותו.

ישוע ידע כעת כי לא ניתן לעשות דבר בכדי למנוע מיהודה מלהפוך לבוגד. הוא התחיל עם שנים-עשר – כעת נותרו לו אחד-עשר. הוא בחר שישה מן השליחים הללו, ואף כי יהודה היה בין אלה אשר מונו בידי השליחים הראשונים שהמאסטר בחר, עדיין המאסטר קיבל אותו, ועד לשעה הזאת ממש עשה כל אשר לאל ידו על-מנת לקדש ולהציל אותו, ממש כפי שעשה למען שלומם ולמען גאולתם של האחרים.

הסעודה הזו, על הרגעים הרכים והנגיעות המרגיעות שלה, הייתה פנייתו האחרונה של ישוע אל יהודה הנוטש. אך ללא הועיל. ואולם, בשעה שהאהבה מתה באמת, אפילו כאשר האזהרות ניתנות בטקט וברוח נדיבה, הן בדרך-כלל רק מעצימות את השנאה ומלבבות את אש הרוע הנחוש להשלים את הפעולה האנוכית.

5. קביעת סעודת ההיזכרות

כאשר הביאו אל ישוע את כוס היין השלישית, "כוס הברכה", הוא קם מכיסאו, נטל את הכוס בידיו, ברך עליה ואמר: "קחו את הכוס הזו ושתו ממנה כְּלָכֶם. תהא זו כוס ההיזכרות בי. תהא זו

כוס הברכה לעידן חדש של חסד ואמת. הכוס הזו תסמל עבורכם את מתת רוח האמת וסעדה. ואני לא אשתה מן הכוס הזו עמכם עד היום ההוא אשר אשתה אתו עמכם בצורה חדשה במלכות הנצח של אבי."

השליחים כולם הרגישו כי דבר יוצא-דופן מתרחש בעת שהם שותים מכוס הברכה הזו בסגידה ובדממה מוחלטת. הפסח הישן ציין את יציאת אבותיהם מעבדות של עם לחירות אישית; ואילו כעת המאסטר מכונן סעודת היזכרות חדשה, סמל לעידן חדש שבו יוצא העבד היחיד מן השעבוד לטקסיות ולאנוכיות, אל האושר הרוחני של אחוות ורעות המשוחררים באמונה של בני האל החי.

לאחר שהם סיימו לשתות מכוס ההיזכרות החדשה, נטל המאסטר את הלחם, ברך עליו, בצע אותו לחתיכות, הנחה להעביר אותן הלאה ואמר: "קחו את לחם ההיזכרות הזה ואכלו אותו. אמרתי לכם כי אני הוא לחם החיים. ולחם החיים הזה הינו החיים המאוחדים של מתת האב והבן גם יחד. דברי האב, כפי שהם מתגלים בבן, אכן הינם לחם החיים." ולאחר שהם אכלו מלחם ההיזכרות, סמל לדברי האמת החיים אשר התגשמו בלבוש בשר ודם, כולם התיישבו.

בשעה שהמאסטר כונן את סעודת ההיזכרות, הוא שוב פעל כמנהגו תוך שימוש במשלים ובסמלים. הוא השתמש בסמלים על-מנת ללמד אמיתות רוחניות גדולות, ולעשות זאת באופן שממשיכו יתקשו להצמיד למילותיו פירושים מדויקים ומשמעויות מובחנות. כך הוא ביקש למנוע מן הדורות הבאים מלגבש את תורתו ולכבול את המשמעויות הרוחניות באיזקי המוות של המסורת ושל הדוגמה. תוך שכונן את הטקס היחיד אשר נלווה לכלל משימת חייו, ישוע התאמץ מאוד להציע משמעויות ולא לכבול את עצמו להגדרות מדויקות. הוא ביקש להימנע מלהגדיר צורה מדויקת אשר תשבור את המושג של היחיד על אודות ההתייחדות האלוהית; הוא אף ביקש להימנע מלהגביל את דמיונו הרוחני של המאמין תוך כדי כבילתו באופן רשמי. הוא ביקש דווקא לשחרר את נשמת האדם, זו אשר נולדה מחדש, לפרוש את כנפי החדווה של חירותה החדשה, הרוחנית והחיה.

חרף מאמציו של המאסטר לכונן טקס זיכרון חדש, חסידיו במאות אשר באו לאחר מכן דאגו לכך שבקשתו המפורשת, אשר הובעה באמצעות סמל רוחני פשוט בלילה האחרון שלו בגוף בשר ודם, צומצמה לכדי פרשנות מדויקת ונקבעה כנוסחה מדויקת, מתמטית כמעט. זה היה השיעור אשר תוקנן ונקבע כמסורת יותר מכל דבר אחר שלימד ישוע.

כאשר סועדים אלה, אשר מאמינים בבן ויודעים את האל, סועדים את סעודת ההיזכרות הזו, אין הכרח לקשור לסמליות שלה את הפרשנויות האוויליות שהאדם מעניק לנוכחות האלוהית, משום שבכל הפעמים האלה, המאסטר באמת נוכח. סעודת ההיזכרות הינה המפגש הסמלי החוזר של המאמין עם מיכאל. כאשר אדם הופך להיות מודע לרוחו, הבן אכן נוכח, ורוח האדם מתרועעת עם רסיס האב השוכן.

ולאחר שהשליחים הגו בכך במשך רגעים אחדים, המשיך ישוע ואמר: "כאשר תעשו זאת, זכרו את החיים אשר חייתי ביניכם על-פני האדמה, ושמחו בכך שאני ממשיך לחיות על הארץ אתכם ולשרת דרככם. כיחידים, אל תריבו בינכם על גדולה. היו כאחים זה לזה. וגם כאשר תצמח המלכות ותכלול קבוצות מאמינים גדולות, גם אז הימנעו מלריב על גדולה, או לבקש להיות הקבוצה המועדפת."

ומאורע רב-חשיבות זה אירע באולם העליון של חבר. לא היה שום דבר קדוש, או שום טקסיות מקודשת, בסעודה עצמה או במבנה עצמו. סעודת ההיזכרות כוננה ללא כל הקדשה דתית.

מסמך 179

לאחר שישוע כונן כך את סעודת ההיזכרות, הוא אמר לאחד-עשר: "ובכל פעם שתעשו כן, עשו כן לזכרי. וכאשר תיזכרו בי, ראשית התבוננו בחיי בגוף בשר ודם, וזכרו כי חייתי פעם אתכם, ואז, מתוך אמונה, הבינו כי יום אחד תסעדו אותי במלכות הנצח של האב. זהו הפסח החדש אשר מותיר אני לכם, לזיכרון חיי המתת שלי, דברי אמת הנצח; ובאהבתי אליכם, תשטוף רוח האמת כל בשר."

והם סיימו את הסדר הישן ונטול הדם הזה, אשר נלווה לייסוד סעודת ההיזכרות החדשה, בשירה כאיש אחד של מזמור תהילים פרק ק"ח.

מזמור